

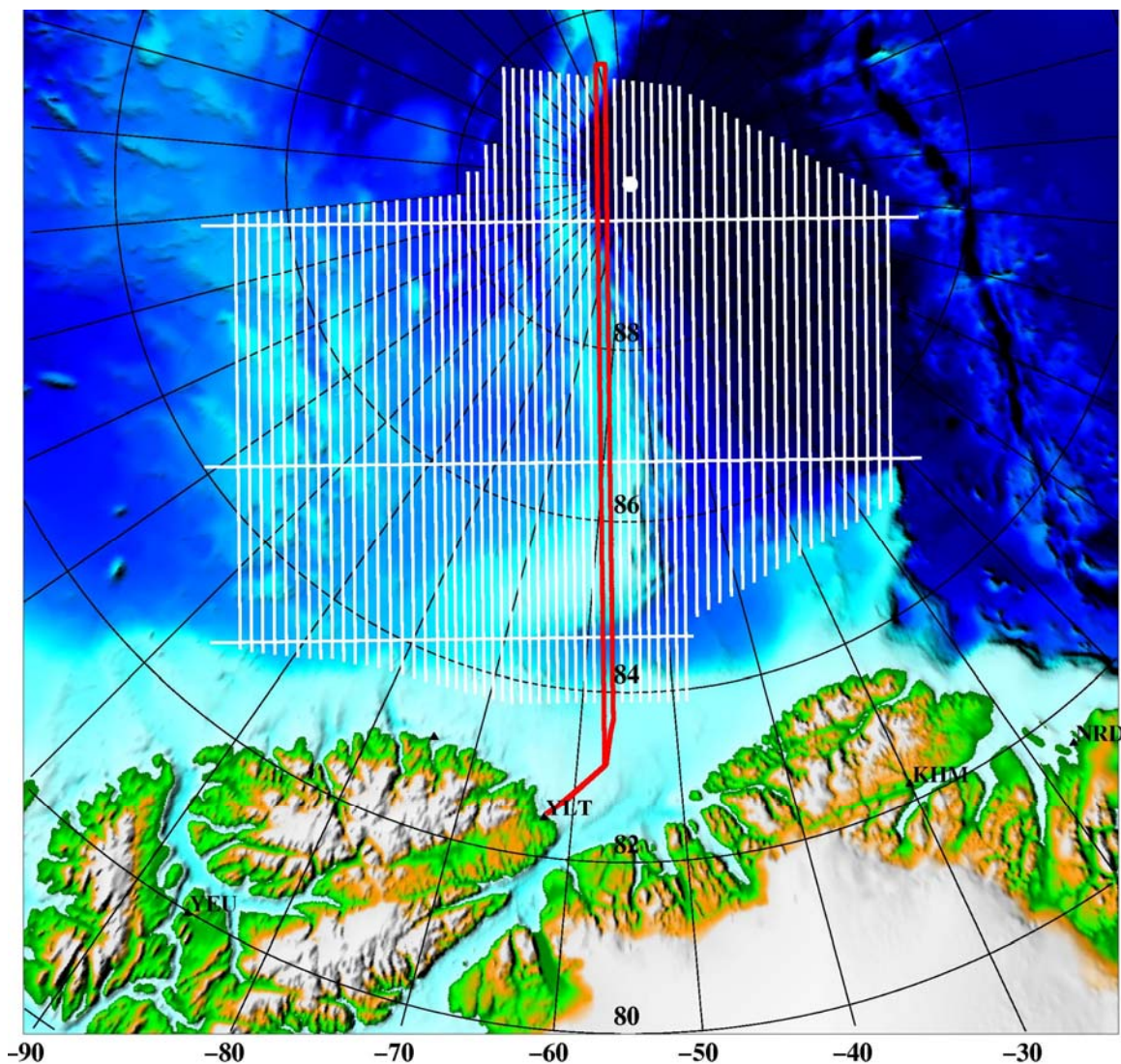
Nordpolen tur-retur et par gange.

Midtvejsberetning fra LOMGRAV projektet: en opmåling af tyngde- og magnetfeltet over Lomonosovryggen og tilstødende områder.

Skrevet af Arne Vestergaard Olesen, DTU Space - Eureka, den 21.4.2009

Afdelingen for Geodynamik under DTU Space er for tiden i gang med en opmåling af tyngde- og magnetfeltet i Polhavet nord for Grønland og Canada. Målingerne udføres fra fly i samarbejde med Natural Resources Canada (NRCAN) og er et led i Danmarks og Canadas bestræbelser på at tilvejebringe det geofysiske grundlag for at fremføre krav overfor FN om en udvidet kontinentalsokkel i dette område.

Fra DTU Space deltager Emil Nielsen og Arne Vestergaard Olesen og fra NRCAN John

Undersøelsesområdet dækker Polhavet nord for Canada og Grønland og strækker sig om på den anden side af Nordpolen. Flyvningerne foregår dels fra Alert (YLT) og Eureka (YEU) i Canada og dels fra Station Nord (NRD). En af de første flyvninger der passerede tæt forbi Nordpolen er vist med rødt

DC3'eren fra 1942, en stabil gammel maskine der er udstyret med moderne turbopropmotorer.

Halpenny. Et gammelt canadisk DC3 fly er chartret til formålet. Flyet er bygget tilbage i 1942, men er dog udstyret med moderne turbopropmotorer. DC3'eren er istand til at holde sig i luften i op til 10 timer, hvilket sammen med dets stabile og langsomme flyvning gør den velegnet til opgaven.

Flyvning i dette område kræver godt vejr og det har vi heldigvis haft indtil videre. Vi startede omkring 20. marts fra Alert i Canada og har ikke haft vejrsmæssige problemer siden start. Marts og april er typisk de mest stabile måneder heroppe højt mod nord. Det eneste problem er temperaturerne der tit kommer ned omkring -40 C. Det bider lidt i kinderne hvis det samtidig blæser. Der er ikke plads til at gøre nogen fejltagelser, hverken med hensyn til ens egen eller instrumenternes eksponering overfor kulden ved de temperaturer. Alting bliver lynhurtigt koldt.

Besøget på Station Nord bød også på slædehundekørsel

Flyvningerne foregår dels fra Alert og Eureka i Canada og dels fra Station Nord i Nordøstgrønland. En del af flyvningerne fører os op forbi Nordpolen. Det var lidt forvirrende at flyve omkring Nordpolen i begyndelsen. Retningsangivelser som nord, syd, øst og vest giver ingen mening længere. Retningerne ændrer sig hele tiden, et øjeblik flyver vi mod nord, det næste mod syd eller øst eller vest.

Flyvningerne følger et fastlagt net af linier som vist på

oversigtskortet. Der sker normalt ikke så meget på sådan en flyvning. Kigge lidt til instrumenterne ind i mellem gennem de 7 til 8 timer en flyvning typisk tager. Derudover er der god tid til at få processeret og tjekket datakvaliteten fra tidligere flyvninger eller kigge på isen under os. Vi flyver i 600 meters højde så vi kan se mange detaljer på isen. Dyreliv har vi desværre ikke set noget til under flyvningerne, hverken sæl eller isbjørn.

Vi er godt og vel halvvejs gennem programmet og har dækket den centrale og østlige del af området og med lidt held når vi også den sidste del af programmet inden flycharteren slutter den 15. maj.

***Den 21. april.** Isen er blevet noget usikker omkring Jørgen Skafte's islejr og Jørgen og hans canadiske makker har forladt lejren og søgt sikkerhed lidt væk. Vi fik et opkald om situationen da vi var på vej nordpå. Vi havde 1½ times flyvning til lejren men da ingen andre fly var istand til at lette pga vejrforholdene på det tidspunkt blev vi bedt om at flyve dertil og tage et kig. Efter to timer i området ankom en Twin-Otter fra Ward Hunt og vi kunne flyve hjem. Jørgen og makkeren blev lidt senere hentet ind til Ward Hunt lejren med en helikopter.*